

Izhaja vsako soboto ob 6. uri zvečer.

Prodaja se v tistih tržaških tobakarnah kakor „Edinost“ po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobivajo to prilogo v se leto, ako priložijo naročnini za „Edinost“ še 1 gl.

NOVIČAR

Cene oglasov v „Novičarju“ so: za petič-vrstico 8 kr., za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsegalo navadnih vrstic. Poslana, javne zahvale, osmrtnice in domači oglasi, po pogodbi.

Frankovana pisma in rokopise je pošiljati vredništvu „Edinosti“. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Boj proti nevednosti.

Zadnje volitve v tržaški okolici nam dajo mnogo misliti — tako se je izrazil neki govornik pri obnem zboru „Edinosti“, če se ne motimo, gosp. dr. Pretner. Mož je imel popolnoma prav. Razni pojavi, ki so nas zbadali v oči mej volilno agitacijo in ob volitvah po tržaški okolici, dajejo nam res mnogo misliti in so zelo važni. Ne morda zato, kakor da smo zapazili mej letošnjimi volitvami kaj posebno novega; ne, ampak ti pojavi so žalostni in nam dajo mnogo misliti, da mnogo okoličanov živi v starih zmotah, v stari nezavednosti in tudi nevednosti. Ravno zato, ker smo se prepričali, da stoji en del naših okoličanov še vedno na istem mestu, kar se tiče lastne razsodnosti, kakor pred tridesetimi leti; ravno zato, ker smo se sedaj vnovič prepričali, da marsikak okoličan nima prav nikake lastne razsodnosti, ampak poslušaja vsakega laškega pritepenca, ako se mu približa priliznjenimi besedami, ali vsako domačo šemo, katero so zmamili laški groši; ravno zato, ker smo videli, da se še vedno ne ve ločiti svojih pravih in resničnih interesov od dozdevnih in namišljenih; ravno zato, ker ljudstvo naše še vedno rajše veruje gostemu besedičenju kakkega šarlatana, nego li pametni trezni besedi zaresnih in poštenih mož: ravno zato, pravimo, nam dajo poslednje volitve mnogo misliti.

Neodpustljiv greh bi bil, ako bi si hoteli tiščati oči, da ne bi videli teh neprijetnih prikaznij. Tako postopanje ne bi bilo pametno in gotovo tudi pogubno. Ako hočemo, da nam ozdravi odprta rana, moramo si jo dobro ogledati, vestno opazovati vse prikazni na njej in potem se le izbrati primerna zdravila. Sicer se rana nikdar ne zaceli.

Tako treba tudi postopati z rami na našem narodnem telesu. In nezavednost, ki še vedno vlada mej jednim delom našega naroda, je zares odprta rana, ki kviri naš politiški zrak in ovira prav močno naše narodno delovanje in naš napredek. Nezavednost in zaslepljenost sta naša najhujša nasprotnika, koja je silno težko premagati. Proti zaslepljenosti je boj sila težak za poštene ljudi, šarlatan pa i brezvestni blebetaš imasta pri nezavednih in nerazsodnih ljudeh najlozže delo. Kako tudi ne?! Poštenjak govori ljudstvu le to, kar mu narekuje njegova vest, kar je res. On pri tem ne gleda na to, ali njegove besede ugajajo ljudstvu ali ne, on se ne boji zamere. Zakaj dela tako? Ker res hoče pomagati ljudstvu, ker je hoče navesti na pravo pot!

Šarlatan dela drugače: ta nepošten Jakovič se niti ne zmeni za to, ali je to res, kar govori; on govori le to, kar ve da ljudstvu ugaja, ne glede na to, da ni resnično, da je škodljivo in pogubno. Kaj to njega briga; saj ni prijatelj ljudstva, ampak njega resnični nasprotnik. Dočim po-

štenjak želi razsvetliti ljudstvo in mu pomagati na pameten pot priti, je hoče šarlatan le begati, da ne vidi niti ped pred nosom, da ne ve ločevati svojih pravih interesov od navideznih.

Razložek mej namerami poštenjaka in šarlatana je torej le ta: da prvi hoče ljudstvo rešiti duševne in materijalne pogube, drugi je pa hoče pogubiti, da bi potem njegovo dedšino nastopili drugi, — tuji.

Tako je, žal le prepogosto po okolici. Plačani agitatorji letajo okoli, obečajoč ljudstvu zlate gradove; v resnici pa bi mu hoteli odvzeti še ono ped zemlje, katero je podedovalo po svojih prednikih; v resnici bi mu hoteli potisniti beraško palico v roko, da gre prej ko prej v tuji svet, da bi se ne mogel na njega domu naseliti kdo drugi. In ta drugi ne bi govoril našega jezika, ne bi spoštoval naših starih navad ni šeg, ne bi ljubil vsega onega, kar je nam k srcu prirastlo.

Žal, da ljudstvo tako rado verjame takim šarlatanom — svojim nasprotnikom. Mi nočemo metati kamenja na nikogar in se ne smemo prenagli v sodbi. Mi gojimo dobro menenje o vseh okoličanih: prepričani smo, da so do malega vsi poštenjaki in blage duše. Ali mnogo jih je mej njimi, ki so nezavedni, ki le preradi verjamejo praznim frazom, koje so nalašč izumili in v lepo prikupljivo obliko povili naši in našega ljudstva nasprotniki.

Ne zloba, ampak nevednost v političnih stvarih, je poglavitni greh marsikakega okoličana, kajti uverjeni smo, da bi se vsi okoličani brez izjeme vse drugače postavili proti šarlatanom in slepicem, ako bi po lastni sodbi poznali resnične namere teh poslednjih.

Zato je pa naša dolžnost, odpirati oči nezavednim in poučevati nerazsodne; zato hočemo ob vsaki priliki razkrivati slabosti našega ljudstva. A tega ne storimo iz nasprotstva, ampak iz ljubezni, ker vemo, da je nevednost naš najnevarnejši nasprotnik.

Geslo torej nam bodi: boj proti nevednosti!

Na svidenje!

NOVIČAR.

Občinski svet tržaški imel je včeraj popoldne IV. svojo sejo, koje se je udeležilo 42 svetnikov. Po prečitjanju zapisnika III. seje preide se takoj na imenovanje delegacije. Stalnim članom iste izbrani so: dr. Guido D'Angeli, dr. Dompieri, dr. Gairinger, dr. Luzzatto Mojzes, dr. Pervanglù, Rascovich Avgust, dr. Schellander, dr. Venezian, Ventura, Vierthaler. Namestni članovi so: Benussi, Burgstaller, Luzzatto Rafael, Mauroner in Vio. Posamični odseki sestavijo se nastopno: Finančni: Artelli, Benussi, dr. Consolo, Liebmann, Luzzatto R., Pazzo, Tomassich, Ventura, Vianello. — Šolski: Berlam, Burgstaller, dr. Cambom, dr. Consolo, dr. D'Angeli, dr. Janovitz, dr. Luzzatto M., Luzzatto R., dr. Pervanglù, dr.

Piccoli, dr. Spadoni, dr. Venezian, Vierthaler, Wieselberger in Zamara. — Pravni: dr. Conaolo, dr. Janovitz, dr. Mestron, dr. Piccoli in dr. Schellander. — Stavbeni: Albrecht, Berlam, Boccardi, dr. D'Angeli, Gairinger, Mauroner, A. Rascovich, Schiavoni, Tomassich, Vianello in Vio. — Zdravstveni: Banelli, dr. M. Luzzatto, Morpurgo, Porenta, E. Rascovich, Tomassich, in Vierthaler. — Upravni: Albori, Barison, Bernardino, Colombo, Combi, Pazzo in Rusconi. — Trgovinski obrtni in poljedelski: Albori, Artelli, Benussi, Boccardi, Combi, Dolenc, Eisner, Goriup, Liebmann, Luzzatto R., Mauroner, Mazzoli, Nabergoj, Riedmiller in dr. Sancin. — Ravnateljstvo hranilnice: Albori, Benussi, Boccardi, Combi, Liebmann, Luzzatto R., Mazzoli in Riedmiller. — Vojaštvo in javna sigurnost: Artelli, Janovitz, Morpurgo, Mrach in Piccoli. — Požarni: Banelli, Mestron, Rascovich A., Schiavoni in Zanzola. — Konečno izvoljeni so v komisijo za preskrbljenje vode nastopni svetniki: Albrecht, Berlam, D'Angeli, Dompieri, Gairinger, Luzzatto M., Morpurgo, Ventura, Vianello, Vierthaler in Vio.

Premeščenje. Poštni preglednik gosp. Franc Covaeig premeščen je vsled svoje prošnje iz Gorice v Trst. Čujemo, da je g. Kovačič jako marljiv in nepristranski uradnik.

Novomašnik. Viktor Hugo Masten rojen pri sv. Ivanu 11. novembra l. 1870, je daroval prvo sv. mašo v četrtek, 6. julija 1893 v cerkvi sv. Vincenca v Rocolu. Azistoval je kanonik monsg. dr. Flego.

Plemenito društvo. V Ljubljani ustanovili so rodoljubje dijaško podporno društvo „Radogoj“ v svrhu, omogočiti ubožnim slovenskim dijakom obiskovanje visokih šol proti zavezi, da podpora vrnejo, ko pridejo do kruha. Poznani slovenski rodoljub gospod Gorjup na Reki podaril je novemu društvu 10 tisoč kron. Slava preblagemu gospodu!

Vsesokolska slavnost v Ljubljani obeča po pripravah in gotovi nebrojni udeležitvi kaj izrednega. — Iz Trsta odpelje se nočoj močna deputacija „Tržaškega Sokola“, a nadajamo se tudi mnogoštevilne udeležbe narodne naše inteligencije. — Vrlih „Sokolom“ pošiljamo prisrčni bratski naš pozdrav. Na zdar!

Ponarejevalce denarja prijeli so kakor poroča „Sl. N.“ v Novem Mestu. Ponarejevalcev je 5, vsi kmetje. Jednega prijeli so v Krškem, ko je menjal ponarejen goldinar. Pri drugem našli so stroj za ponarejanje petdesetakov in papirnatih goldinarjev. — Potem najše kdo poreče, da slovenski kmet ni „bistre glave“!

Čast vrli mladini v Borštu! Preteklo nedelje so nekateri mladeniči in deklice iz Boršta med vožnjo iz Herpelja, ko so se vračali iz šagre v Klanou, v železniškem vozu prepevali navdušeno zloglasno, duhovito pesen: „Nella patria de Rossetti“! Priporočali bi dotično vrlo mladino gosp. učitelju in gosp. župniku, da jo nekoliko podučé. Kaj si morejo misliti zagrizeni naši nasprotniki, ako naša mladina zaničuje materni svoj jezik na tak način? Sram jih bodi!

Ich feršté nix! Nekemu izletniku v Divaško vilenico pripetila se je nastopna,

neverjetna dogodbica. Dotični gospod kupil si je vozni listek za poštni vlak, a vozil se je brzovlakom. Spremnik je začel zató z gospodom na dolgo in široko besedičiti — v blaženi nemščini, zahtevajoč, da mora znati sleherni popotnik na herpeljski železnici — nemški! Dotični gospod naravno o tem ni hotel nič znati, akoprem govori bolje nemški, nego spretnik. V Herpeljah predstavi spretnik grešnika pred forum postaje načelnika. Tudi ta je na slovensko izjavo gospoda, da rad popravi svojo pomoto z denarno globo, jednostavno odgovoril „Ich feršté nix!“ Da napravi mučenemu položaju konec, moral je gospod ziniti „tajó“. — To so pa res prav „fletne“ babilonske razmere! Mar se je zloglasni Bismarkov most do Adrije že tako daleč zgradil?? Opozarjamo slavno upravo c. kr. državnih železnic z uljudnim pozivom, da namesti v slovenskih pokrajinah take uradnike, koji so vsaj zmožni jeziku, katerega prebivalstvo govori!

Katoliški shod odprl se je dne 5. t. m. v Krakovem. Vdeležil se je posvetovanj papežev odposlanec nuncij Agliardi, prišli so tudi kardinal Dunajevski, latinskega obreda nadškof Moravski, rusinski metropolit Sembratovič, armenski nadškof Izakovič, latinskega obreda škof Solecki, grškega obreda škof Peleš in namestni škof latinskega obreda Glazer. Shoda vdeležilo se je posebno mnogo duhovščine, zlasti rusinske, tudi mnogo državnih in deželnih poslancev. Shod je otvoril slovesno grof Andrej Potocki. Predsednikom bil je izvoljen Gorajski. Nagovoril je shod najprej kardinal Dunajevski, za njim metropolit Sembratovič. Stiglo je mnogo brzozavnih čestitk. Poročajo, da je bilo mnogo navdušenja.

Dela v ladijetesalnici Sv. Roka. Zadnji čas je tehniški zavod v Trstu prevzel izdelovanje dveh večjih parnikov za neko inozemsko pomorsko družbo. Sedaj se izdeluje v ladijetesalnici nič manj nego devet večjih novih ladij, skupnih 23.000 tonelat, s stroji vkupe 34.000 konjskih sil. Dosedaj ni ta ladijetesalnica imela še nikoli nakrat toliko dela. Lloydov parnik „Marquis Bequehem“, ki bode največji, kar jih ima ta družba, bode kmalu dovršen ter odpluje še v tem mesecu v Japonsko.

O današnji srebrni krizi objavlja Emil Beer v pariškem „Figaro“ članek, iz kojega posnemamo nastopne vrstice.

Vidilo se je, da stoji prestol nj. veličanstva „Srebra“ jako trdno, toda ljudje, ki hočejo baš koncem stoletja vse prevrniti, prevrnoli so tudi ta prestol. Ta pretresujoča vest došla nam je prve dni tekočega meseca iz Londona. Vzrok temu iskati je v ogromni množini srebra, v kateri je uprav poplaval evropska trgovišča. Od leta 1853 dalje ni se namreč izkopalo srebra nego za 200 milijonov frankov na leto, lani pa se ga je pridelalo za preko jedno milijardo vrednosti!

Finančni krogi vznemirili so se. Naravni zakon je, da vsaka stvar vsled svoje preobilnosti pade v vrednosti. Zato je vlada v Indiji in v zedinjenih državah severne Amerike skušala z umestnimi zakoni to preobilnost nekoliko omejiti, toda vse bilo je zastoj. Srebro ulivalo se je liki hudournik. Trebalo je energičnih sredstev, katere je prva uporabila vlada v Indiji. Zapro

je kovalnice ter ustavilo kovanje srebrnega denarja. Sledila je vlada severnoameriških zedinjenih držav slično naredbo. Kriza nastala je nenadoma z vso svojo silovitostjo. Lastniki srebrnih rudnikov, banke, zlatarji povpršujejo se strahom, kako globoko bo še padla vrednost srebra, koje držé še v zalogah. V teku dveh dni padla je ta vrednost strahovito, a ni še misliti, da je dosegla zadnjo stopinjo. Nekateri listi so celó pisali, da — ako gré stvar tako dalje — bomo imeli v kratkem srebrno kuhinjsko posodo, ker bo ceneje, nego bakrena!

* * *

Vsled te krize moramo se vprašati nehoté, kaj bo pa z srebrnimi rudniki v naši državi in v Ogrskeji? K sreči pa srebrna produkcija v Avstro-Ogrskeji ni posebne imenitosti, kajti iznaša le 1.60/0 celotne produkcije. Tekom zadnjih let izkopal se je v Avstriji povprečno 36 tisoč, v Ogrski pa 15 tisoč kilogramov na leto. Do konca meseca avgusta preteklega leta vporabljal se je vse to srebro skoraj izključno za kovanje denarja. Vsled zakona in pogodbe za kovanje denarja, bilo je v Avstro-Ogrski sicer kovanje denarja ustavljeno, toda sporazumno z obema finančnima ministrima določilo se je, da se uporablja še tri leta vse pridobljeno srebro za kovanja kron. Obe vladi sprejemati toraj še v teku 1893, 1894. in 1895. leta fino surovo srebro iz rudnikov po 90 gld. kilogram za kovanje kron. Pri tem imate vladi čistega dobička preko 29 gld., ker so krone kovane iz slabšega srebra, nego so stari srebrni goldinarji.

Vprašanje o osodi avstro-ogrskih srebrnih rudnikov nastopi resno toraj še leta 1896. Za sedaj se te osode ne more še določiti. Večji del teh rudnikov je v državnih rokah. Za sedaj nastane pereče vprašanje: Kako se bo moglo preskrbeti posla dotičnim rudokopom? Samo v rudniku v Przihramu je nameščenih preko 5000 delalcev. Ogrska vlada mej tem je že ukrenila potrebno, da se ustanové novi obrtni zavodi, kjer bodo imeli zaslužka delalci, kateri bi ostali brez kruha, ako se slučajno rudniki zapró. — Treba, da se kaj sličnega ukrene tudi pri nas!

Tatvina. Nepozvani lopovi vlomili so preteklo noč v tabakarno v hiši št. 19. ulice Valdirivo. Odnegli so preko 20 gld. v gotovem denarju, smodk in tabaka za trideset goldinarjev vrednosti ter vse koleke, vredne preko 20 gld. Obiskali so tudi poleg ležečo loterijo, kjer so pobrali drobiža za kacic 10 gld. ter kacic 40 loterijskih listkov. O drzovitih uzmovičih do danes ni traga, izvzemši žepni robec, katerega so pozabili v loteriji.

Pazite na otroke! Dne 28. aprila t. l. imela je 66 letna Ana Čuk v Trebčah varovati svojega 13-mesečnega vnuka. Žena ostavila je otroka nekoliko trenutkov samega. Dete splazilo se je do nizkega ognjišča, vnela se mu je obleka — in 3 dni pozneje umrl je otrok na opeklinah. Včeraj obsojena je bila starka radi svoje malomarnosti na teden dni zapora.

Samoubojstvo. 84-letni posestnik Ivan Marija Zernika, stanujoč pri Sv. Mariji Magdaleni Gornji, št. 108, skočil je v vodnjak in žalostno poginil. Velika beda prisilila ga je baje otresti težko svoje breme.

Financa ima dovolj. 22letni težak Josip Goja osleparil je dva vinska trgovca za 5 gld. 90 nvč., katere bi bil moral plačati v ime carine za vino. Namesto tega pa je vino vtihotapil ter novce zapravil. Včeraj rekel je sodniku: „Gospod, saj nisem bogsigavedi kaj zléga storil! Jaz sem ubogi revček, financa pa nima potrebe, saj ima dovolj!“ Sodnik dal mu je dva tedna časa premišljevat o svojih klasičnih nazorih.

Prememba tiskovnega zakona? Stalni kazenski odsek drž. zbora sklepal je v svoji seji dne 4. t. m. o važnem vpra-

šanju gledé omejitve delokroga porotnih sodišč. Vsled tega sklepa morali bi priti vse obravnave radi žaljenja časti po tiskovinah, odnosno časopisih, pred civilna sodišča in ne več pred porotnike. Ker pa ta sklep ruši določbo §. 11. državnega osnovnega zakona, vsled katerega morajo priti vsa taka žaljenja pred porotnike, mora se vsled tega promeniti v prvi vrsti državni osnovni zakon. Vprašanje je, da li se bo našlo potrebne 2/3 večine za to preosnovo?

V nemški državni zbornici čital se je včeraj prvokrat novi vojni zakon. Vlada je dotično predlogo jako ublažila. Bistveno obstoji v tem, da ima aktivna služba trajati le dve leti. Ako se pokaže po 5 letih ta naredba dobra, nobena vlada jo ne bo opozvala. Gledé pokritja troškov izjavil je Caprivi, da je izdelal nove zakone. V prvi vrsti poviša se borzni davek, ostali davki pa se razdelijo tako, da zadenejo imovite v prvi vrsti, druge državljanje pa po razmerju premoženja. — Liebknecht, vodja socialistov, zahteval je razoroženje. Zaključil je svoj govor z besedami: „Stari bogovi umrli so; svet pripada novemu bogu, socialistu.“

Skupni proračun obeh državnih polovic znaša za leto 1894: redna potrebščina 128,060.535, izredna 17,178.935 gold.; skupna potrebščina znaša torej 145,248.500 gld. Ako se odbije pokritje z 44,340.180 gld. treba skrbeti za 100,878.320 gld. Od te svote odpaše na Avstrijo 69,202.527 gld., na Ogrsko pa 29,658.226 gld. Od te potrebščine za Bosno in Hercegovino v znesku 3,610.000 gld. odoaše na Avstrijo 2,476.460 gld. na Ogrsko 1,061.340 gld. Za skupne potrebe države mora torej Avstrija za leto 1894 plačati 71,678.987 gld., Ogrska pa 30,719.566.

Skoro jeden milijon denarja izgubil je neki tujec na kolodvoru v Aussigu na Češkem. Pozabil je bil namreč na kolodvoru svojo torbico, v kateri se je nahajalo 80.000 funtov sterlinov (blizo jeden milijon goldinarjev). Ko je zapazil svojo nesrečo, tekkel je takoj na kolodvor, a bilo je prepozno: o torbici ni bilo ni duha ni sluha. Jedina njegova nada so sedaj organi javne varnosti, le ti utegnejo zalotiti nepoštenjaka, ki si je prisvojil dragoceno torbico.

Kolera. V španjolski provinciji Gerona pojavila se je kolera. Dne 6. julija pripetilo se je 6 slučajev, mej temi 5 sé smrtnim izidom. — Tudi iz Marzilje na Francozskem poročajo o sumljivih slučajih. — V Szantmaru na Ogrskem pripetili so se istotako sumljivi slučaji in dotično poročilo naglašá celó, da ni izključena azijska kolera. — Bolgarska vlada je odredila, da mora vse blago, došlo iz srednjzemskih pristanišč, prestati 5 dnevno kvaranteno. — Dalje poročajo iz Aleksandrije, da je na nekem turškem parniku, na katerem je bilo vkrcanih 850 hodočastnikov iz Meke, mnogo istih obolelo na kolero, od kojih je umrlo 20. — Na nekej egiptski ladiji obolelo je izmed 500 popotnikov 5 oseb na kolero. — V Mekki pa je umrlo pretekli teden na kolero 4079 oseb.

Poskus samomora 24letna Gizela Ferruire (Francozkinja) hotela se je usmrtiti in je zaužila v ta namen množino žveplenk. Nevarnosti ni nobene za njeno življenje, ker je poklicani zdravnik naglo storil svojo dolžnost.

Ponesrečil je na parniku „Vorwärts“ mornar A. Vahiljevič. Telebnil je raz krov v dolenje prostore, kjer skladajo blago. Poškodoval se je močno in so ga prepeljali v bolnico.

Pri streških vajah topničarjev v Egendorfu pri Dunajskem Novem mestu razpočila je bomba po neprevidnosti vojakov. Trije vojaki so težko, trije pa lahko ranjeni.

Egiptovski Kedive (podkralj) je baje naprosil turškega sultana, da bi poslal turških vojakov v Egipt, kateri naj bi napomestili angleške vojake.

Prestolonaslednik Italijanski udeležil se z velikim spremstvom vojaških vaj na Nemškem. Velike vaje vojne mornarice Italijanske vršile se bodo v jeseni in se jih udeleži kralj sam. Pri vajah bo sedeževalo 24 vojnih ladij in 28 trolepovk.

Iz Lylle na Francoskem poročajo, da so socialisti napadli 10.000 romarjev, ki so šli na božjo pot v Armantiere pod vodstvom nadškofa Donoita. Socialisti so razpršili romarje — prvih je bilo tudi več tisoč.

Krokarjeva osveta.

Humoreska. — Spisal Jadranski.

IX

(Dalje.)

Napočil je dan volitve, dan plačila, dan zadoščenja in radosti za vsacega zavrednega narodnjaka, ki ima mirno vest, ki ni prodal svojega poštenja, svojega moštva, svojih pravice za umazan judežev denar; napočil je dan v okraju kjer je bil dohtar Cucek proglašen kandidatom v Živčevi gostilni. Vse je bilo po konci, vse se je radovalo zmage in ukalo od veselja; ogromni živio klici vstajali so iz globočine narodnih src in napolnjevali ozračje svojim odmevom. Le nekaterniki hodili so s povešenimi glavami, s temnimi upadlimi obrazi okrog; upirali so oči v tla, ker se jih osramočeni niso upali povzdigniti kvišku in skrivali so se po zakotjih kakor Kajn, ko je umoril svojega lastnega brata, pa mu je božja sodba za kazen obudila v prsih neumrljivega in strupenega črva vesti, ki ga je gnal okrog po samotah.

Da! pravi Kajnovi sinovi ste, izdajice naroda, ki izdajate bratovsko kri za nizko umazano ceno, zatiralec svoje domovine ste, trinogi lastne matere ki vas je rodila. Izginite iz poštene človeške družbe, bežite daleč, delj nego vas nesejo noge, in skrivajte se. Strah in groza naj vas obide, kajti pred vami in za vami, kamor koli se obrnete vlada izdajalstvo in smrt zija samo peklensko žrelo, ki naj Vas pogoltne!

* * *

Trije odposlanci napotili so se k dohtarju Cuceku, da se mu poklonijo, Hudo-urnik, Trček in Klin. Zmagali smo! — viknili so vsi trije hkrati, ko so stopili pred dohtarja. — Čestitali so mu dejavši: vi ste naš zastopnik! Ta vest je dohtarja tako iznenadila, da bi bil kar zblaznel od samega razkošja. — Zletel je v sosedno sobo in pustil odposlance na cedilu. — Zmagal zmaga! upil je na vse grlo in klical zdaj Nino, zdaj Martina. Dej! Martin! Mrha! podvizaj in vpreži brž konje, veleva je svojemu kočjažu, ki je prisopihal v sobo ves zmeden in prestrašen, misleč da je nastala kakor po navadi, kaka huda bitka med zakonskima, pa da bo moral biti on zopet posrednikom miru v njihju razporu.

Nina je bila ravno pred zrcalom ter se lišpala, česala in prečala, ko je začula krik v bližnji sobi. Pustila je glavnik in vse drugo v nemar ter tekla v sobo od koder je prihajal krik. Hitela je zato, ker se jej je zdelo, da sta si soprog in Martin zopet enkrat v lasih. Obraniti moram Martina, opomnila je pri sebi, — da bi mu trinog ne izpulil še one štiri ščetine, ki mu rastó ob temenu. A Nina se je ta pot zmotila, kajti soprog tekkel jej je nasproti v razpetimi rokami oklenil se jej je okoli vrata ter jokal, od veselja. Nina! Nina! Oh Nina! Zmagali smo! — zdihoval je globoko, ter prisegoval Nini, da odslej je konec njihju zakonskih preprirov, kajti spodobi se poslancu in njegovi zakonski sodrug, da živita v miru in ljubezni.

Kako je ta preobrat presenečil Nino ni vatani popisati nobeno pero le-to povemo približno, da so jej grodi drgetale kakor gosli, ko na njih ubiru strune spretna umetnikova roka.

Naši odposlanci čakali so v nekaki zadregi dokler je polegel hrup, ki je nastal vsled njihove vesele vesti. In ta hrup je trajal dolgo. Služkinji sta zletali iz sobe v sobo, dohtar je tekkel sem ter tja kakor been. Nina se je vrtila okrog in plesala kakor fela, čulo se je vpitje, smeh, zvenketanje kozarcev in ropotanje stolic in družega pohišnega orodja; zdelo se je našim odposlancem kakor da bi bilo oživelo in znorelo vse kar se je nahajalo v Cucekovem stanovanju.

Naposled se je dohtar vender le domislil, da je bil že pozabil na one, ki so se mu prišli poklonit in čakajo odgovora. Vrnil se je k njim v sobo kder so čakali, in jim dejal naj gredo v gostilno „Pri zmagaju“ ter naj tam pijo kolikor se jim poljubi seveda na njegove stroške. Dal jim je seboj vizitnico, na katero je bil zapisal te-le besede na krčmarja: „Daj jim jesti in piti kolikor zahtevajo in priporočam ti toplo, da pri tem ne meriš posode ampak želodce teh ljudi!“

Kdor pozna naše odposlance, lahko sam ugane, da bi jim ne bil dohtar Cucek bolje ustregel nego, da jih je poslal v gostilno „Pri zmagaju“ na starem trgu, kder se dobi vedno kaj slastnega za ped zob, poleg tega pa kozarec tako priljubljene domače črnine.

Odposlanci so še nekaj počebetal dohtarju v zahvalo in jo potem naravnost ulili proti gostilni „Pri zmagaju“ na starem trgu. — Gostilna „Pri zmagaju“ bila je vedno dobro obiskovana, in posebno naši domačini so kaj radi zahajali vanjo zategadelj je umevno, zakaj da si jo je naš dohtar izbral za svoje drugo prebivališče, o času volitev. Dobil si ga tam kadar si hotel in včasih je presedel tam ves dan, od belega jutra do pozne noči. Stala je gostilna ob cesti toliko široki, da bi dva voza, ki bi se bila srečala, težko šla jeden poleg drugega, ne da bi se ne bila zadela. Zunanje ozidje poslopja obrnjeno na cesto, bilo je prevlečeno črez in črez skoraj do strehe z raznimi plakati različnih barv in kdor je želel nabrati poln koš vsakdanjih novosti, ni mu bilo potreba zahajati v kavarne čitat časnikov, ampak šel je do gostilne „Pri zmagaju“, pa je bral tam na zidu kaj se vse godi po mestu in zunaj mesta. To ošemljeno lice gostilne „Pri zmagaju“ je baje porodilo nekemu ženijalno misel v glavi. Ta je bil menda pravi oče slovenskega naroda... (pa ne Bleiweis), ki je na volilnem shodu pod domačo lipo zagotavljal svojim volilcem, da bo na vse kriplje podpiral slovensščino. Kdo bi dvojil o jasnih in poštenih nazorih pravega očeta slovenskega naroda, o njegovem rodoljubju in njegovi narodni požrtovalnosti? Saj imamo v to dokaze, glasne kakor klepetce: Čujte kaj je izumil v svrhu, da se slovensko ljudstvo razbistri in lože povspne do omike! Morda je dal sezidati kar črez noč slovensko šolo v mestu N.? Tega ravno ne! Ali pogodil jo je drugače. Dal je tiskati roman pod naslovom: „Slovenski narod speči lev“ v tristo eksemplarih... ne!... v tisočerihih plakatih!

Plilepiti je dal plakate na gostilno „Pri zmagaju“ in slovenski čitatelji... ne! volilci... so drli tja pred gostilno v mnogobrojnem številu ter čitali doli od nemega zidú brezplačno najkrasnejši in duhovitejši umotvor kar ga je kedaj izumila pesniška domišljavost in spisala poštena pisateljska roka.

Le naš Krokar, ki je bil vedno neveren Tomaž —, ko je šel necega dne slučajno ondot, ter zagledal debelo tiskani naslov najuovejšega izvirnega romana godrnjal je pri sebi in spregovoril trpko besedo o onem naslovu: Hm! — je dejal — meni se ta speča beštja o času volitve nič kaj ne dopada.

(Dalje prih.)